

NĂM THỨ TƯ. — SỐ 182

JEUDI 23 SEPTEMBRE 1920

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU'

AN HÀNH NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction — Rédaction — Administration — Boulevard Delanoue, CANTHO

TỔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KỶ-XƯƠNG

BÁN NHỰT TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-PHÁP

BỘN CHỮ LANGSA

BỘN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM..... 5 \$ 00
SÁU THÁNG..... 3. 00
BÁN LẺ MỖI SỐ..... 0, 10

TRỌN NĂM..... 3\$00
SÁU THÁNG..... 2 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM..... 7\$00
SÁU THÁNG..... 4, 50

Vị nàc muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mottet - SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách dặng hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng mỏ thung, bằng cây—có chạm bằng đồng, cùng chạm nhẵn hiệu—có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn, chạm hình người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô lỗ vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển, liễn, tranh sơn thủy—theo rap hát—khắc hình chơn dung vô bản đồng, bằng đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá tiền về món chi xin gởi thư cho tôi, tôi sẽ gởi cáo-bach (Catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Cẩn khái.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà An-quán, tại Cáo-thơ, tạo sáng đến rày, Lục-châu quán-tử, ơn dày Mẫn-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành, Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở Mây sấm thêm, thấy thơ tin rỗng, Lành in chi thấy đẹp xong, Truyền, thơ, danh-thiệp, thiệp-Lòng (thiệp-tau)

Toa, số, bộ, làm càng kỹ lưỡng, Chắc lại bền chẳng nhượng của người, Nói chỉ sách đóng thì thôi! Lưng da, lưng gỗ, để đời ít hư.

Sách in sáng, in từ, Kim Túy, Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lý, dạy kham, Cách thi hành án, thiết làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng Thiếu chỉ đầu giấy láng, mực ngời;

Chức trao, nào phải những lời, Sang chơi 4 chuyển xin mời các ông

Tuy vật liệu, nay không dễ đủ, Bốn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng nài, Miếng cho đẹp dạ Quí-ngài là hơn.

An-Hà An-Quán Bd Delanoue Cáo-thơ Đón kính.

Tiệm thợ bạc

của M. CAO-VĂN-HY
108 Boulevard Bonnard—Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ vô cùng; những là: vàng vòng, chuỗi hạt, hoa tai, cà-rà, dây chuyền, ne o xuyên v. v. kiện chạm rất nên huê dặng. Xin các bà, các cô hãy đến xem thử một lần thì biết.

Nay kính
Cao-văn-Hy cầu khái

Cáo bạch

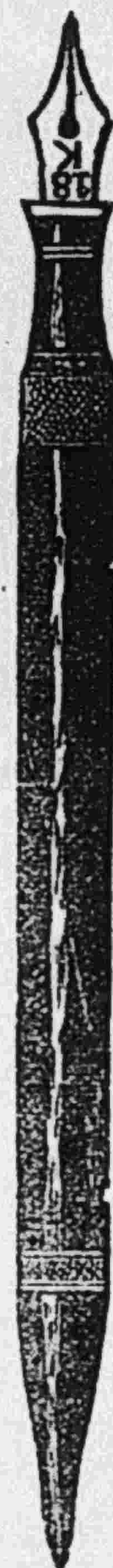
Có bán càng viết "PORTE-PLUMES À RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiết cao "PLUMES EN OR CONTRÔLÉ"

14k không sét không mòn.

Có khâu (AGRAF) một đầu thibút viết, còn đầu kia thì viết chì (PORTEMINI); có

phụ thêm 1 hộp nhỏ đựng năm cộng chì dễ thay. Cây viết này nếu gìn giữ xài mười năm không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết này giống theo cang viết năm cái, một đồng của khách

Mua về, nếu xài không dặng không xứng đáng với đồng tiền thì trả lại. Bốn hiệu sẽ trả tiền lại đủ.

Giá một cây là (có hộp, có comptegoutie) 4\$50

Mua nguyên lỗ về bán lại càng tính giá nhè hơn nhiều.

Cũng có trữ bán mực stylographique bleue black

thứ tốt giá một là ve 0\$50

Trữ bán tại nhà in An-Hà CANTHO

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dống

Hiệu tiệm «THỪA-MINH»

của M. NGUYỄN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa-án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư ông quí khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm Guốc, sơn-phết một cách kỹ lưỡng và khăn-dống bằng nhiều bằng Bombay thượng hạng, nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cầu xin chư quí ông, quí Thầy, quí Bà, quí Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thâm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi tạc.

Nguyễn-kim-Thinh

Hồn khái

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-Mỹ» TRÀO N

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi triệu)

Hội mua bán chắc chắn, cân lường thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gởi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giầy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Bổn

Quản-lý

Nguyễn-văn-Cẩn

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cáo-thơ) có bán sách mới in rồi như: sách «Khuyến-sĩ ca» của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về BÓN PHẬN CON TRÉ PHẢI CƯ XỨ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện «Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu» của M. Trầu-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tẻ mà chữa, sau cũng được giúp vui giầy lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách «Khuyến-sĩ ca»..... 0\$25

truyện «Hồn Tơ-Nguyệt»..... 0 10

truyện «Ngủ-Phụng Lầu»..... 0 20

Ai mua nhiều sẽ dặng tích giá rẻ hơn

Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MAY—TRÀO N

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 10000 thì lời dặng 52\$ còn tài sáng tính hội hết thấy giá dặng 50\$; đều tính nhập vô số vốn.

Nay hội mở thêm mỗi phần vốn là 50\$; như vị nào muốn vốn mấy vốn tùy thích. Định đến ngày 1er Décembre 1919 thì nạp số vốn; như vị nào muốn hội đều chi xin gởi thư cho Monsieur Tư chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức. Thương-xã-Hội

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU-TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quí ông, quí thầy rõ: tiệm tôi làm bánh mì rộng bột mì tây, mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, ruột bu không được lại khỏi ai rở tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiều cố giúp bằng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ai có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bốn-quán

Ấn-quán An-hà Cáo-thơ
Kính cáo

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MAIADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedref, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARI, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯU-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho đến 2m20, bệ ngang 0m80 cho đến 1m15; bàn ăn chế kiểu từ lnh (long, lán, qui, phụng), bàn lán cửa cuốn 7, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bàn ăn mặt đá, bàn tròn một cốt xây, chường chạm tam lán từ 1m55, có thứ 5 trụ góc chạm giấy lá tây, bàn rượu (table d'apéritif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table de toilette) bàn nguyệt, tủ áo trôn, tủ

áo kiển, tủ thờ cần biễn liên tranh, thờ kiển vẽ sơn thủy chữ 8c chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dâu, và có đủ thứ đồ tiện: những là chường đèn, đài hộp, khay, ký, văng một, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy đến làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời trôn bện, chắt chắt và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ trôn đều có đó.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sẵn hoặc là đặt mới chỉ trưng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mau mà làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chủ trại kinh cáo

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1.— Nghề buôn	6.— Thi tập
2.— Một bằng công nghệ to-tác tại Cánh	7.— Nam kỳ thời sự
3.— Nghề hát của Annam	8.— Tin buồn
4.— Hãy lập trại cưa và lò gạch	9.— Bài tặng
5.— Ai gọi là đúng	10.— Nhàn đàm
	11.— Oan truyền Ngọc-Hạnh

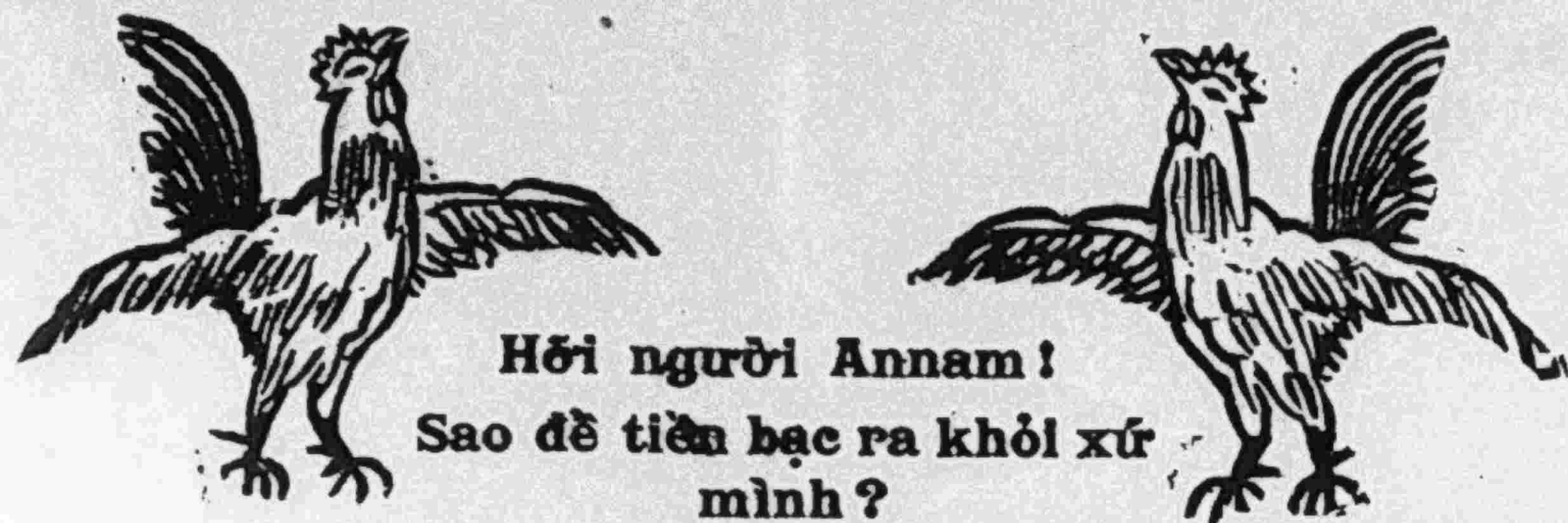
Nghề buôn

(Tiếp theo)

Đồng-bang ta đã bị cái phong-hoá-Tàu, nên triêm-nhiêm trót mấy ngàn năm rồi, còn ngọn gió văn-minh của Đại-pháp thì chỉ có thổi vào dầm-ám trong khoản sáu, bảy chục năm thôi, thế ấy nên đang buổi bán khai dân trí này, ta như còn ngơ-ngơ ngẩn-ngẩn giữa hai trận gió tương phản nhau, chưa biết phải bực bên nào mà cũng chưa biết phải theo bên nào cho khỏi sai. Cuộc tranh-thương phải chặm tức là do nguyên-lý ấy mà ra. Tưởng khi đồng bào ta chẳng nên trách lẫn nhau rằng: Annam không đoàn-thể, chẳng biết đau đớn vì giống-nòi mà nêu kêu nhau rằng: Annam từ đây ráng nối giầy đoàn-thể cho dài, để thau lần mới lợi. Các ông đã vụng lòng vì dân vì nước, đã lao tâm kêu rêu cuộc tranh-thương, nhưng cuộc tranh-thương chưa mấy được thịnh hành là bởi cơ nào, có lẽ các ông dư biết.

Annam ta ai là người có tư bản đủ, để chủ-trương về việc hội hùn, lập nhà máy, sắm ghe chài, hàng-tàu, và tiệm lớn tiệm nhỏ? Nếu chẳng phải mấy ông điền chủ, mấy ông phú hộ thì còn biết ai

nữa đây? Thế thì cái vấn-đề tranh-thương này chẳng phải là một cái vấn-đề chẳng quang-hệ đến các ông vậy. Chỉ ư những kẻ nhiệt-thành về con đường tiến hoá này mà tay vẫn không, chơn vẫn rồi thời cái hi-vọng dầu sôi-sắng đến dầu cũng thành ra nguội lạnh. Ngánh lại cuộc qua rồi đó, thời ta đủ thấy rõ ràng. Các ông điền chủ vẫn ngó lơ, để cho những người có chút ít vốn xướng ra lập tiệm bán nước, tiệm hàng vật, tưởng khi lúc bình thường, khách-trú họ thấy vậy, còn kiếm thế hạ giá, hoặc toan mưu nấy kẻ kia mà làm tiêu tàng tiệm ta thay; huống đang lúc đất bằng sóng tẩy chạy ta nổi dậy, thì họ lại ngáy gì mà chẳng ép kềm ta. Một phen họ ép kềm rồi thì chủ tiệm phải khoanh tay, nào biết còng ai phân giải; đường ấy, khác nào phải cơn đi biều mà tàu lớn chẳng chịu đi, đành để những xuống con dong ruồi. Than ôi!!! Cái biển, cái biển là một chỗ nước trời lai láng bờ bãi xa-mù, không bị ngạc kinh, cũng vì sóng gió, biết bao câu trắc trở, bất kỳ. Thế nào lược sống cho qua, thế nào không chìm đắm!!! Khá thương thay! Đường ấy, ta có nên

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THUỐC KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

trách mấy ông; diên chủ ta không? =
Không, không nên với trách. Vì sao thế?
vì cái huê lợi của mấy ông thâu góp mỗi
năm, đã dư đã cho cái sự tiêu dùng của
mấy ông rồi vậy. Mấy ông há không
mong cho thêm dư, thêm giàu nữa sao?
Sao lại không! Cái hi-vọng ấy có biết đâu
là bờ đâu là bãi. Nhưng các ông mà
ngơ mắt đây là vì một tất lòng nghi kỵ
đó thôi. Lòng nghi kỵ này nếu giải được
cũng còn dài, hẹn đề kỳ sau đăng tiếp.

T. Q. Tiến

Một hàng công nghệ to tác tại Cánh

Ông Mézin-Cuétan nghiệp chủ Lang-
sa tại Cánh có hùn với 5 vị Langsa
khác toàn là nghiệp-chủ, Trạng-sư hay

là quan cựu hời hưu, lập thành một
hàng công nghệ to tác vốn dặng
470.000\$00. Hàng lại chia ra nhiều
hàng ngành: như là 1 sở độ trót ngàn
mẫu tại làng Thôn-Ninh và làng Thanh-
Hòa hạt Tanan thì trồng cây mủ-thung
(Caoutchouc), 1 sở làm củi gần 2 ngàn
mẫu đất tại Khách-An (Camau), 1 sở
ruộng gần 4 ngàn mẫu tại Thới-Lai
(Cánh) và tại Ngoc-Chúc (Rachgiá).

Trong hàng có 5, 6 chiếc tàu và trên
20 chục chiếc ghe chài để chở củi chở
lúa có tàu dắc. Hàng chánh lập tại
Cánh ngang tiệm Cẩm-Đổ một tòa lầu
cao rộng nguy-nga đẹp-dẽ lại có lập
tại Thới-Bình cách xa Châu-thành
Cánh chừng 1 ngàn thước, một cái
xưởng để sửa tàu sửa ghe.

Cuộc công nghệ của hàng này thật

là to tác phần chấn lăm, nhứt là sở củi
ở Camau mỗi năm lợi rất nhiều. Củi chở
bán khắp Lục-Châu, hàng tàu nào cũng
là dùng củi của hàng này hết, lớp còn
đem về dựa trữ tại Cánh đống này
sang đống kia. cao vọi tợn núi Thái-Sơn
bán lại cho lò gạch lò vôi lò than
cùng các nhà mua lẻ mà chum.

Còn sở ruộng lúa năm rồi đây cũng
trúng lại gặp chiều may lúa phát gié
nên hàng dặng thanh vô hời; duy có
hàng Cao-su chẳng rõ dặng tin tức thế
nào, song tưởng lại cũng là khá, vì
buổi này thiên hạ trọng dụng Cao-su
lắm; thấy cuộc thanh hành của các nhà
làm xe hơi, xe máy, xe mui, xe kéo, v.v.
thì cũng rõ cho Cao-su là vật kiêm thời
hữu dụng đó.

Cuộc dinh thương dinh nghệ của
người Pháp đây thấy mà hải hùng thấy
mà khâm phục, gấm lại người mình,
trừ ra có ông Bạch-thái-Bưởi ở Bắc-
kỳ có lập dặng một hàng tàu đưa hành
khách, chớ chưa từng thấy ông mô gầy
dựng được một nhà buôn hay là cơ sở
chỉ cho to tác hoàn-toàn miêng-viêng...!
Người ta làm nên việc cũng bởi hai
tiếng "dám làm" dẫu sự-sáng bao nhiêu
cũng đem ra hùn hiệp, hể dặng việc
thì trở nên tay phú-hộ trăm muôn, dẫu
chẳng may, hóa ra tay trắng túi trơn
cũng là cam tâm đó. Bởi đây có câu
tục ngữ rằng: *La vie ou la mort, la
fortune ou la misère*. Chăng sống thì
thác, chẳng giàu thì nghèo, lẽ cố nhiên
trong cuộc ở đời và việc dinh thương.

Khẩn khải thay...! quý hóa thay....!
câu tục ngữ...! Đọc chừng nào lòng
càng hăm hở chằm chằm muốn được y
như nghĩa lý câu chữ này mới là toại

cho.

Xem các cuộc làm ăn của hàng đây
thì cũng đủ rõ bề sanh nhai của người
Pháp bạo-dại là dường nào...? Chỉ dinh
thương ở ngoài muôn dặm. Nghe
nói hàng của tính xin khẩn đất làm-sát
miệt Rạchgiá, Camau thêm ra nữa, trước
là ruộng mở đất oan-vu lấy củi bán
sanh lợi, sau tiện bề cho dân trồng tía
lúa thóc. —

P. K. X.

Nghệ hát của Annam

Trước khi tôi hạ bút bàn về nghệ
hát-bộ của Annam ta, thì tôi lại bắt
nào-nề. Than ôi!!! Hi-tràng là một chỗ
rất quang-hệ với-quốc-dân mà hí-kịch
lại là một câu chuyện bàn đến dẫu cũng
chưa nói là cùng là tốt. Cái nghệ để
sanh-nhai mà có phần quang-hệ đến
quốc-dân thời dẫu bàn đến mà có kẻ
nhúng-trể tất tôi cũng cứ bàn ngay,
chẳng bao giờ ngưng bút.

Xem hí-kịch của người Pháp, rồi
trông đến hí-kịch của người Nam thì
chẳng thể nào nhìn cười cho tiện.

Người ta đến xem hát là sở dĩ dùng
mắt để phân biệt cái lối đời phải-quấy
dùng óc để nghĩ-ngẫm cái công cuộc giả-
chơn mà lớp hí-kịch đang diễn trước kia
chính là một cái bài để giới-thiệu những
vật-sự cùng những thế-thái nhân-tình
của một buổi, một thời đã thoát qua rồi
vậy.

Mấy trận liệt-nữ, trung-thần, lòng
son dạ sắt, nên lớp kịch giữ cho được
chính-chấn, bạn hát không bởi lo lấy
rồi, thời tức nhiên cảm-hoá đến lòng
người, mà lòng người đã cảm-hoá rồi

thời lớp kịch ấy chẳng phải là chỉ mất tiền mà vô ích.

Đến như lớp: dăm-phụ, bội-phụ, hôn quân, nịnh-thần thì lại khiến cho lòng người bị-ổ, miệng người siểm-gièm, mà bao nhiêu điều bị-ổ siểm-gièm, cũng cố-nhiên là một cái gương để báo đời người xa-lánh vậy.

Một lớp kịch như thế ấy, há lại không giúp chút ích cho đời rull!

Nhưng đáng kỳ thay mà cũng đáng khinh thay! cho phần nhiều bọn hát ta chẳng biết gò cái phận sự được hoàn-toàn, chỉ biết nhảy cóc, bôi mảy, để thâu bạc đầy ỏ, thời cho là toại lắm.

Dấu mất tiền của khán-quan cũng vô-cang, mà có hại tục nhà cũng làm tuồng ngơ-mất.

Xem những lần kịch như thế, chỉ là lãng-phí đồng tiền mà lại giết oan cái ngày giờ qui-hoá.

Một câu truyện đặt ra dấu ý vị dền dàu cũng chưa cho là đủ. Bởi cứ mà đời bày ra hi-kịch là cốt để cho ta được xem cái diện-tượng, cái ý-chỉ của người đang diễn ở trước mặt ta đây, mà câu truyện lại được thành ra một giọng người thanh-thoát. Cảm-xút này, còn cảm-xút nào hơn!!!

Một hôm là hôm thứ ba tuần rồi, nghe có rạp hát-bộ sửa soạn hát truyện **Vân-tiên**, lúc nàng Nguyệt-Nga bị công-hổ, nên quyết mượn ngọn nước triều tự tử. Nhân rảnh tôi cũng đến để xem cho biết, vì là lớp hát mới bày ra.

Vừa bước vào rạp trông thấy, thời tôi đã-chán rồi, nhưng cũng gượng xem **Annam** ta có cái tính tham vô-hạng, phương chỉ một cái rạp hát chỉ chứa được 2 trăm rưỡi người là đã cùng rồi thế mà đêm ấy đếm trên 4 trăm thiên hạ

chen nhau, ngồi không vai trở được. Quạt máy muốn cho chạy thì cho, muốn ngừng thời ngừng, cố ý mà coi thì lớp nào hát cụp, thiên hạ chỉ chăm-chăm vào sân-khấu thời quạt đã ngừng ngay. Thế cũng bớtặng một ít phần tiền kém. Từng lâu trên còn được há-hơi nhưng thắm cho lớp người ngồi dưới ông nào có nấy, thời mở hỏi được ước mình. Chỉ có lo chen lẫn nhau (hát quá phải chen) phần nước còn lớp nữa giấy đứng (giấy đứng cũng 0\$20 mắc quá) đáng trách thay! đến hát mà mình mấy chơn căng chẳng được thông-thả, thời còn biết cái hay, cái ý-vị của hi-kịch là gì. Người **Langsa** chẳng phải vậy, đã định in giấy bao nhiêu, rạp chứa được mấy trăm người thời cứ bán bấy nhiêu. Dấu có một người nào đến trễ cũng phải trở về, chẳng như người mình, chỉ thâu tiền được là hay dấu hai cách vệ-sinh thế nào, chủ rạp cũng không cần lo đến.

Hát xem lắm đoạn thật kỳ, lúc nàng **Nguyệt-Nga** nước chảy để tế-tự chống, thời một lão thấy-cả ngồi trên rao: "bơ búng" còn khi khai xá hát thời một anh tang-chúng lại lấy bánh ngọt dúc vào miệng xá, và vẫn là một tháng hiện con vừa há miệng ra, thời tang ta lại dục đi làm như tuồng gạt trẻ bé; đoạn thốn cả bánh vào miệng mình, đứng nhay ngóom-ngóom lại lồm-lồm cười. Trẻ nhỏ rõ lên, thời mấy thấy dắc chỉ lắm, chạy quanh chạy lờ cho đúng dấu nhau, thời trẻ lại rõ rầm lên nữa. Ôi! thói gì lạ thế!!!

Xem diễn dịch như vậy thử hỏi có ích gì đâu.

T. Q. Tiểu

Hãy lập trại cưa và lò gạch

Bên phương Âu-Mỹ nước nào cũng đều trân trọng việc thương mại và đường công nghệ nên nước đang mau giàu dần mau thành. Còn quốc-dân Nam-Việt ta thì đắm thắm theo đường sĩ hoạn cuộc thương mại công nghệ lại lấy làm thường.

Đường sĩ hoạn của dân ta sánh với cuộc thương trường và đường công nghệ trong buổi dương kim này... viết tới đây thêm buồn dạ, liền quần bút mà than dài chẳng biết sao mà tỏ cho cùng dạng. Ai là người có chí thương đời thì mới tính sao đây???

Nghĩ lại dân ta sanh ra lúc này nhằm buổi cạnh tranh, được núp dưới bóng cờ tam sắc nhờ có thấy điều giặc mở rộng các đường công thương chur nghiệp quyết dạy dân ta mau dựng phát minh mà đối cùg chur lân quốc. Ta đáng noi ý thấy ta mà bước tới, hầu làm gương cho kẻ hậu lai, bao giờ đành lòng tọa quang thành bại. Vậy thì ta hãy nỗ lực mà quân khai công thương chur nghiệp làm làm sao cho nước nhà ra vẻ quang minh cho được dân cường quốc phú.

Bởi bấy lâu quốc dân ta không ai xét kỹ nên mới đành trao các nguồn lợi cho khách ngoại bang. Nay nhờ ngọn gió tranh thương thổi đến, chuông quyền lợi kêu van, thức tỉnh khắp đồng bào từ Bắc chí Nam kết nhau liên lạc thệ phần chí tung oanh mà vẫn hồi quyền lợi, kẻ lo tranh thương người lo công nghệ tuy chưa mấy dựng hoàn toàn mà đã thấy có mới kết quả.

Nói qua công nghệ như trại cưa và lò

gạch là một mối lợi rất to, khách trú cất tiệm dầy dầy mà ngồi gạch và cây dàu có bao nhiêu **Annam** ta dùng cũng không đủ. Thử xem trong các trại cưa và lò gạch của khách trú thì đều dùng nhiều công thợ **Annam** rất lành nghề, công việc làm thông thạo. Xét kỹ trại cưa và lò gạch toàn là đồ thô sảng của ta, thợ có sảng sảng công việc làm rất dễ, xin hỏi đồng bang tại sao mà chẳng thấy ai tranh giành để cho người thủ lợi???

Xin chỉ cho lục châu tường tận: trại cưa hiện Nam-hòa-Phát của ông **Huỳnh-văn-Giai** lập tại **Cái-bè** (**Mytho**) còn lò gạch tại **Vĩnhlong**, của ông **Ngô-Hoà** lập đã lâu rồi cuộc bán buôn thành lắm, ta hãy noi theo cái gương này. Xin đồng bang nghĩ coi: lợi nào bằng mối lợi lò gạch với trại cưa nếu diên tri thì uổng lắm.

Vĩnhlong: **Tráo-quang-Minh**

Ai gọi là đúng

Từng nghe người ta nói: «VẬY MỚI THẬT ĐÚNG» Nhưng chẳng rõ tiếng đúng ấy đã căn phân thế nào, cùng cái mục-đích nó ra làm sao. Lãng phí không tiếc của, y-phục bất tùy-duyên, miệng được một tiếng khen đúng của thiên-hạ phê cho, thì tở là được thoả cái hi-vọng khôn cùng, chẳng còn gì là quý-hớ hơn nữa.

Thói đời như thế, thực đáng gớm ghê thay! Trước muốn lấy nghĩa tiếng đúng, cho được đúng thời tôi xin ngoại trừ các hàng công-từ ra, vì các hàng ấy ta chẳng còn phải mất công bàn-luận gì đến nữa.

Đây xin nói cách ăn mặc về phần

nhieu của mấy thấy đi làm việc, vì có lẽ mấy thấy cũng dư biết: cái giá-trị của đồng-tiền đối với thời-đời này ích-lợi cho mình là mấy.

Kể từ ngày 1 cho đến 30 tây tức là một tháng dài dằng-dang, ta đã phải chịu ràng-buộc cái thân-danh, lo-lường từng khác chỉ lãnh được ba bốn chục ngàn bạc là bức thường.

Tuổi già lại để ra nhà-hàng bỏ cho được một đôi giày 20\$, một cái nón 10\$, lớp quần lớp áo mình-màng, để người ta trông vào tâng mình là đúng.

Mãi cho đến tháng nào tháng nấy thời ba đồng tiền lương chỉ phải thua lặn vào một tràn áo-quần với xe mui gái đẹp.

Ở lúc tình thời chưa mấy mà ở Sài Gòn lại thấy thương. Có nhiều thấy chưa vợ chưa con, lãnh một tháng 5, 7 chuc, giám thuê phòng tháng, ở tại đây ăn cơm tây, 5, 7 chuc ngàn bạc cúi tháng chỉ phải giao truân cho chủ nhà hàng, thêm nỗi gửi thơ về cầu tiến cha mẹ. Lắm lúc lòi 15, 20 tây đã hết, mà hết phải đi vay.

Ngất nổi đất Sài Gòn những chủ cho vay tiền tháng, tiền ngày thì lại hay cắt cổ.

Mười đồng đến tháng phải trả mười ba mươi bốn đồng, nhưng gặp lúc cũng chẳng là, cơn tung phải liêu, mấy mấy cũng ký tên lãnh bạc.

Chỉ để mua cái tiếng thiên-hạ chỉ-chở rằng: thấy này làm tại hàng.... bánh lăm;áo, quần giày, nón, xe kéo, xe hơi, còn nói gì tuổi oánh-xinh tuổi thườn, chẳng thứ nào mà thấy chẳng nếm. Thấy tiết là tay sạch đời cách xai đúng lăm.

Rồi đây, thoãn-màng ngày qua tháng

lại, lời đồn vô vồn, vồn dẽ ra lời; tính trả không kham, phần chủ nợ đòi thúc tới, túng thế phải bỏ chỗ làm, đi kiếm nơi ăn dạn.

À! chừng ấy thiên-hạ lại chỉ-chở lung lăm, nhưng chẳng phải nói: thấy đúng, như khi trước nữa đâu mà lại nói...

Than ôi!!! đúng gì thế ấy, mà đời lăm kẻ xôn-xao, thật khéo để tiếng cười, rằng cái phường bồi lợ.

T. Q. TIỀN

Thi tập

CÁNH THƠ PHONG-CẢNH

Hậu-Giang đáng gọi mặt kinh thành
Nhơn-vật thâu về một bức tranh
Dưới thùy nhơn-nhân thuyền Phạm-Lãi
Trên bờ nghèo-nghèo khách du-phang
Khôn bi Ngưu-Chữ bẽ xinh-lich
Đẻ kềm Long-giang sắc đậm-thanh
Sự-nghiệp lăm tay tây Yển-Tử
Mở mang thương giới, rõ ràng danh.

Phạm-bá-Đại

THẦN THUẬT

Con tạo xây vắn nẻo thanh suy;
Cớ sao cái số chịu hoài nguy?
Xôn xao lương sóng bèo trên nước;
Nặng nề đòn cân bạc dưới chì.
Bếp rông thang tàn nhen chẳng cháy,
Thuyền to khe hẹp chống khôn đi!
Ôm lòng bức tức than rồi thở,
Riêng trách trời xanh chẳng chút vì...!

II

Chút vì hổ với phận râu mày;
Triệu triệu đời vãng thảo với ngay.
Nghĩa nặng mệnh mỏng trời đất sánh.
Ôn sâu lại lạng bề sống tây.

Trăm cuốn rơi rầm tư vô cực,
Tất hống lại qua tuổi chất đầy.
Ai biết cho chăng tâm sự ấy...?
Gượng làm khuấy, dạ chẳng hồi khuấy...!

MƯA CHIỀU

Mây giã từ trận, gió từ lượn;
Chuyển đám mưa chiều buổi các tuôn.
Vội vội mống treo, cầu mới bắt,
Hàng hàng nước đổ, ngọc vừa buôn.
Ông tiểu lập-cập nơi dăng củ,
Thằng mục nghèo-ngao trở lại chuồn.
Tình cảnh biết bao tình cảnh đấy...!
Hỡi người lữ khách há không buồn...?

Lương-văn-Thông

Nam kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu ngày... 17 Septembre. 11 50
Thứ bảy ngày... 18 Septembre. id
Chúa nhật ngày. 19 Septembre. 11 25
Thứ hai ngày... 20 Septembre.. id
Thứ ba ngày.... 21 Septembre. 11 00
Thứ tư ngày.... 22 Septembre. 10 75
Thứ năm ngày.. 23 Septembre.... id

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi 100 kilos là :

Thứ sáu ngày.... 17 Sep. 5\$30 tới 5\$80
Thứ bảy ngày... 18 Sep id
Chúa nhật ngày. 19 Sep. id
Thứ hai ngày.... 20 Sep. id
Thứ ba ngày.... 21 Sep.. id
Thứ tư ngày.... 22 Sep.. id
Thứ năm ngày.. 23 Sep.....id....

VĨNH LONG

MẮT SÚNG SÁU

Đêm 11 Septembre tên Thơm là Cai
bổ-lich mang súng sáu đi tuần khắp

châu thành mà ngửa gian nhân.
Đi tuần rồi về ngủ tại bót chẳng rõ
duyên cớ làm sao lúc thức dậy chú
Cai tri hô lên rằng: cây súng sáu cất
tại đây quân từ nào thừa cơ dộng vô lấy
mất. Tra hỏi chưa ra quan Chủ tỉnh
định phạt 1 tháng công và giải dịch.

T. T. P. (lai cáo)

CHỢ LỚN

BẮT CỜ BẠC

Chiều 11 Septembre lối 8 giờ có người
mách tin nên Ông Cò Monier bèn thân
hành vô Chợ lớn với hai tên lính rình
bắt đảng tại sông 10 tên khách trú, ít
trăm đồng bạc và bài còn để tại bàn.

THỦ DẤU MỘT

ĂN TRỘM

Ng. v-Nhuận buôn bán hàng ở làng
Ấp-Thạch cứ rằng trong đêm 13 rạng
14 Septembre có quân từ nào không biết
khoét vách vô lấy hàng vải của y giá
đáng 165\$.

SÀI GON

BỊ CHÉM

Ngày 16 Septembre ước 1 giờ trưa
tại đường Paul Blanchy thấy có 2 người
Annam đứng cãi lấy nhau, đang cơn nộ
khí, anh nầy chém cho anh kia 1 dao
xuống lưng, huyết lưu mảng địa. Chém
rồi vực chạy, anh kia la lên thì tên phạm
bị bắt lại, kể một lác cũng kìm thế
thoát khỏi nira. Tuy bị trọng tích song
anh ta gượng chạy rước theo, may nhờ
mấy người đi đường noà tróc lại
mới được. Bị chém mà còn gan quá!

BỊ BẮT

Trần-văn-Hữu kêu Tiêu cùli ở Sài Gòn bị bắt giải đến toà sang về tội ăn-cấp 1 đôi giày tây và hoa trứ 1 cái ống dờm

ĂN CẤP DƯỚI CHIẾC TÀU NAM-VIAN

Những tên Khuê cùli, Bưởi cũng cùli đồng ở Xóm-chiều, Đồ sếp-phơ, cả ba bị bắt giải đến toà về tội ăn cấp á-phiện dưới chiếc tàu Nam-vian giá đáng 80\$. Ghiền hay là ăn cấp để bán?

Tin buồn

Bốn-quán hay tin rằng: Quan Chánh-Giam-dốc các thuộc-địa là M. Amédée Berruê đã bắt hạnh ly-trần tại nhà thương Đồng-dất Sài Gòn. Linh-cửu quàng tai phở Toàn-quyển 8 giờ sớm mai ngày Chúa nhật cho đến 9 giờ ngày thứ 2, 13 Septembre mới đưa đến nhà-thờ làm lễ. Binh lính giàn-hầu tế chính, nhà các quan đều kéo cờ tang. Thật là 1 đám rất trọng thể các quan đại-thần đồng đưa đón rất đông: quan tể-tam La Cour cai quản 1 cơ lính Annam, quan giám-dốc Quesnel, quan năm Tao-rued, quan Quân-lý sứ Ba-son và nhiều quan khác chẳng thể kể hết.

Đến tại đất thánh trước khi hạ huyệt Quan Thống đốc Namkỳ có đọc một bài rất thâm-thiết, kể các công cuộc của quan.Giám-dốc Berruê.

Bốn-quán kính lời chia buồn cùng nhà nước Langsa và chúc cho vong hồn quan lớn được hưởng phước thanh nhàn nơi tiên-cảnh.

A. H. N. B.

Thầy lừa mà ghét

Thuế tiền chỗ bán hàng vật nơi chợ Cánthơ về phẩu chệch đầu giá mua, rồi mướn Annam đi góp với nó. Đã biết ăn cây nào rào cây nấy, nhưng mà phải nghĩ câu đồng bào nghĩa trọng, nỡ nào nói đa xáo thật cho đành...?...! Mấy tên làm mướn nấy rất vô tâm, thường thường hay khỏ-khắc máng-lưỡi mấy chị Annam ở vườn ta bán gạo, trầu cau rau, chuối, vắn vắn... Góp thì góp, có nào lại chưởi máng người ta vậy...?..?..? Như hôm thứ năm tuần rồi đây, lũ vô tâm nấy đang máng chưởi một chị bán gạo kia đúng nó cho rằng trốn góp. Giả chơn thì không biết, vì chẳng có chị bán gạo ở đó mà đối nại; lại có một người dờn-dờng đứng trong tiệm chệch, diện-mạo đoan trang, ăn mặc coi ra phải người văn-vật, cũng vọt miệng máng theo lũ đó, nào là đồ khốn-nợ, đồ ăn cướp, nấy nấy nọ nọ lẩn-xẩn, có ý lừa chệch..

Ồi! thấy lừa mà ghét, lừa chệch, chệch cũng chẳng cần, tưởng lại nó còn cười mình là gà cồ bởi mặt đá nhau. Sao chẳng xét: lợi cho chệch tức là hại cho đồng bào mình, lẽ nào đi lừa...lừa...lừa mà đem ruột bỏ ra, da bỏ vào như vậy cả?

Lực ao sở Tuấn-Thành giùm ra oai đẹp lũ vô tâm nói trên đây: kéo mỗi ngày nhứt là buổi sớm mai chúng nó hay làm om sòm cả chợ.

Mạnh-Dức

Bạc-già

Đồng bang ta hãy để ý vì bạc 0 \$20 giá bây giờ nhiên lắm. Bạc ấy sánh với bạc thiệt thì chẳng khác nhau bao

nhiều: bung quanh nó cũng trắng, giữa cũng vàng đục bằng kẽm, hoặc bằng chì dần thì nghe càn-cạch, lảng, chẳng cứng cho lắm và có thể bẻ gãy. Nhưng nếu coi cho kỹ thì thấy chung quanh và đầu kháo không được rõ ràng như bạc thiệt. Bởi giá nó chẳng bao nhiêu nên thiên hạ cứ việc dùng không cần xem kỹ.

Bạc Đồng-Pháp bị khách-trú đem về Tàu rất nhiều. Họ giám đổi 1\$20 bạc giấy mà lấy 1 đồng bạc đồng. Lâu lâu lại nghe bắt đăng Khách-trú lưu bạc đồng của Đồng-Pháp ra ngoài.

Nhưng họ cứ kìm thế gở khỏi tội, rồi thì cũng lén làm.

Tưởng khi: luật cấm mua, dùng cho đem bạc đồng ra khỏi Đồng-Pháp thì mỗi khi bắt đăng phải tịch bạc ấy và phạt tù, phạt vạ một cách nào cho thiệt nặng nề.

Kéo kẻ gian ấy chẳng bao giờ tuyệt vì kẻ gianohl làm bộ sợ mà thôi.

Bài tặng

ÔNG HỘI-ĐỒNG QUẢN HẠT LÈ-BÀ-CANG

Kính xin với khán quan miềng chấp, sự chề khen cũng có ý hay, nghĩa Xuân Thu hủy sự xưa nay, để khuyến khích cho người nông chí, khen ai ở có chung có thì, khen ai làm có nghĩa có nhơn, tôi giám đầu lừa bợ mà tấn ơn, có ý muốn trách người chưa làm phải.

Lê-bá-Cang là người làng Nhơn-ai, ra xuất đầu cũng tại Cánthơ. Thấy người sao hiểu đạo trọn thờ, nuôi cha mẹ chẳng hề thất kính, cũng là bạn hữu có nhơn có tín, làm việc tòa, tánh hạnh thuần lương, chơi với ai thì đa cũng đều thương, ai có việc cũng là chẳng bỏ như cái việc Cánthơ ngày nọ, ai cũng

cho rằng có bụng tư, thật từ ngày số trúng có dư, đượ Tham-án chớ thu hào vô phạm, xa không rõ nghi rằng; hà lạm, tại thương người mà gánh vác gồm đương, cho nên trời thấy vậy mới thương, khiến thời vận làm đầu gặp dó; nay gia đạo cũng là giàu có, mới ra tranh quán-tạt hội-đồng, lòng thương dân chẳng ngại mất công, xin với quan Nguyên-soái tư cho Tham-Biện, ra hiệu dụ cho dân phương tiện, lấy thông hành tha phạt thuế thân, thiệt bụng người có nải có nhơn, in ít chữ cho người tỏ rõ, nếu bắt buộc mọi người mọi ngõ, họa là vua Thuấn vua Nghiêu, như cây tráo kia chề chỗ mọt mà bỏ liễu, trong thiên hạ có ai mà quân tử, ấy là thiệt sự, xin chớ chề bai, thơ nổi một bài, ca trừ một điệu.

THƠ RẰNG

Nam-kỳ nay lựa 6 ông sang
Trong có thấy ta đứng một hàng
Trách nhậm đã rằng tay tế thế
Dự quyền cũng gọi mặt an ban
Vinh vang đã đẹp lòng con vớ
Trong cây xin thương bụng tổng làng
Có chí thương dân nên mở miệng
Nếu hay thiên hạ cũng đón vang

Bài ca trừ lân điệu

Nam nhi chí khí kinh hoàn vũ
Khả vị đương thời đại trượng phu
Người ở đời chẳng trí thì ngu
Trí bì kiệp ngu ai bì kiệp
Nay nhơn lúc gặt yên sàng dịp
Quyết ra tranh quán-hạt hội-đồng
Vay cũng là mở mặt với non sông
Phải lo sự lợi dân ích nước
Chẳng hơn để ở không mà hí hước
Rồi cũng đều mọt với cỏ cây
Chỉ cho bằng kiếm những việc hay
Đặng không cũng hết lòng xin ước
Vay có câu rằng.

Bình sinh hành thiện thiên gia phước

Đất ý tu tồn nhứt thốn tâm
 Lấy việc đời mà suy cổ nghiệm cảm
 Ai chẳng muốn dương danh ư hậu thế
 Xưa có kẻ tranh vương tranh đế
 Xưa có người vì tướng vì hầu
 Đứng anh hùng lòng dạ khác nhau
 Xưa đã vậy nay mình cũng vậy
 Chen vào đặng công trình biết mấy
 Ấy là đường vinh diệu của nhơn gian
 Khen tài ông Hội-dồng Càng...!

Phạm-hữu-Viễn

Ex-conseiller provincial à Truong-Long
 (Cầnthơ)

Nhàn đàm

Chim Phụng-Hoàng là chúa các loài
 thượng cầm, ngày kia bày ăn lễ sanh-
 nhựt, hết thấy các loại chim đều có mặt
 đến chầu, duy có con giới không đến.
 Phụng-Hoàng ra lệnh bắt con giới mà
 vấn tội.

Gới đến, Phụng Hoàng hỏi có nào tao
 ăn lễ sanh-nhựt mà mi chẳng đến hầu?

Gới trả lời: vâng chẳng tôi có hai cái
 cánh mắc dầu, song vì tôi có vú, tôi
 thuộc về hạ thú, chứ chẳng phải thượng
 cầm.

Phụng-Hoàng nghe gới trả lời ngấm
 nghĩ cho là phải nên tha tội.

Kể chẳng bao lâu con cạp (chúa sơn-
 lâm) cũng ăn lễ sanh nhựt, cả thấy loài
 hạ thú cũng đến chầu chực đủ. Cui lại
 thì thiếu con giới.

Cạp nổi giận cho đi tìm bắt gới đến
 mà tra hỏi sao khi phép chẳng kể đến
 mình.

Gới đến — Cạp hỏi: thì nó trả lời:
 vâng chẳng tôi có vú mắc dầu, nhưng
 tôi có hai cánh, tôi thuộc về thượng cầm.

Cạp ngồi nghĩ hồi lâu cũng cho là

phải, — song tức giận bèn mắng nó ít
 đều như vậy: như giống của mi là: phi
 cầm phi thú giống nào không rành giống
 nấy. Thôi đi ra rãnh nà...!

Gới khởi tội.

Cầukè Hòa-Thỉnh

Giang-Hưng-Bang

Công văn lược lục

Vì lời nghị quan Thống-đốc Namkỳ
 ngày 3 Sep'tembre đã cho phép tên
 Nghiêm-Tương cất một cái trại-cư nơi
 hữu-nạn sông Bassac tại làng Phú-
 hữu (CẦNTHƠ). Gách cất trại ấy
 phải tuân theo các điều lệ của nhà
 nước dạy.

Phải tiền dăng mỗi năm 102\$. tại
 phòng quan Bàng-khoán Cầnthơ y theo
 lời định ngày 4 Aout 1920.

ĐƯỢC GIẤY BAN KHEN

M. Nguyễn-văn-Quan Hương Quán,
 quận Kế-sách (SÓCTRĂNG) được giấy
 quan Thống-đốc ban khen vì lòng
 can đảm của người trong lúc bắt
 dặng 1 đám quân tàn bạo.

Vì lời nghị quan Thống-Đốc Namkỳ
 ngày 31 Aout 1920.

Thấy Lê-văn-Ngọc thơ-ký hậu bỏ
 được đổi lại Cầnthơ thế cho Thấy
 Trinh-văn-Kiên đổi đi chỗ khác.

Thấy Trinh-văn-Kiên thơ-ký hậu bỏ
 Cầnthơ đã đổi về Sài Gòn.

Bản-quản kính chúc cho Thấy đi
 lên được miêng viên, Thấy mới lại bình
 an.

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)

par Trương-quang-Tiền

I

Trai hữu ý nguyện vầy cầm sắc,

Gái vô tình phải mắc tai ương;

(Tiếp theo)

Ôi thôi! tàu cập bến vừa rồi thì kẻ lo
 xách hoa-ly, quả-cần, người sửa sang
 hành lý lên đường, trên cầu dù đủ thứ
 màu, chen chơn không lọt, còn nói chi
 dưới tàu, mới vừa xáng neo thì bọn cu-
 li nó ào xuống coi đen, người ta không
 đi xe nó cũng kìm thế giành rước cho
 được đó, ấy là thừa dịp lộn xộn như
 vậy dặng như có ai lệ mắt thì đi theo, vì
 bằng ngơ ngẩn bơ hơ thì mấy cậu kìm
 đường xách mất. Những quân móc túi
 cũng từng lấy dịp này.

Thêm nhứt là cái phường đi-dục, lại
 càng đặc chí hân hoan. Quần áo bánh
 bao nón giày chại chuốc, chỉ trông gặp
 gái tơ xinh đẹp dặng có cười hoa cợt
 nguyệt, ấy là cái nghề riêng. Chẳng phân
 ai phải ai chẳng, chỉ kẻ người thanh kẻ
 trước. Đời càng văn-minh lại càng hầy
 ra nhiều giống văn-minh lạ, có mấy á
 Đạm-tiên tay xách bóp đầm, che dù đầm,
 chơn mang giày đầm, trên mặc áo cổ-
 bông sô-cô-la, dưới thì quần cạp-châu
 chật ống, nào vàng nào vòng khoe xinh
 khoe lịch, rộn ràng lui tới để chờ rước
 khách độ thân. Thấy vậy hay vậy, chớ
 khá ngờ rằng đó là con thuyền đưa
 rước những khách thượng; không, không
 phải vậy đâu! phường ấy toàn là cái
 đao cạo a-lơ-măn, để lật túi mấy thằng
 Công-từ-bột.

Bởi vậy cho nên thiên hạ càng lộn xộn
 bao nhiêu, thì Ngọc càng lo liệu bấy

nhieu. Vì chưng, nàng là con nhà khuê
 các, bấy lâu một bước khôn đời, đến
 nay, đánh liều đi là phú thác cho trời,
 bởi vậy nên mặt ngoài thì chẳng giám
 đôi sắc, nhưng mà: lòng trong lại bởi
 hối khiếp sợ.

Phong cảnh Saigon, thật chẳng đâu bĩ
 kịp, dưới thủy tàu giần-giần, trên bờ
 xe rảo-rò, khiến cho Ngọc đang cơn sầu
 khổ, cũng nguì lòng độ vài phân, còn
 ngổn ngao trầm mồi bèn lòng, thoát
 nghe có tiếng người kêu: «cô hai! cô
 hai!» thì nàng bắt dục mình chưng
 hững.

Nhắc lại lúc Lại-xuân-Thu gửi bức
 thơ cho Thái-Tướng, đến ngày mai-nhân
 qua tại nhà Ngọc-Hạnh, cùng lúc Ngọc-
 Hạnh bước cẳng ra đi, thì chẳng
 trông nom đã thấu hết chơn tình, có mà
 khi nàng bước xuống tàu thì đã có
 chàng ta nổi gót. Thế thường chẳng lấy
 chi làm lạ, dứa bừa tiub riob người
 vô ý, nên kẻ đã mấy ngày mấy đêm,
 cùng ăn ở một tàu, cùng ra vào một
 chỗ, Thu quyết lòng ăn mật, thì để gi
 Ngọc rõ cơ mưu.

Thu mà ăn mật đây chẳng phải sợ
 điều chi cũng có án tiết gì mà lo ai
 bắt buộc. Ấy là chàng e khi Ngọc thấy
 mà rồi bất tiện lắm điều, có nên tính
 chờ đến Saigon, lễ khi đang cơn đất
 khách bơ vơ, dứa nàng có chín giận
 mười hờn mình đi nữa, cái nghề đồn
 bà con gái năng vì ý ôi họ cho đến sức
 rồi, họ mà có bến lòng chắc dạ thế
 nào, lý cũng phải người ngoại đôi hạn.

Nghe tiếng kêu Cô-Hai! Cô-hai, Ngọc
 dục mình day lại, mắt nhìn Thu khôn
 nháy đôi tròng, nhìn rồi cười gằng và
 nghĩ: Cha chả! Thằng Thu

này thật quá dào-dông, mình đã chẳng thuận tình cùng nó thời thời, nhưn sao cứ kìm đường đeo đuổi. Thù kia chất ngất cao như núi, ra có đôi như vậy cũng vì mi khuấy rối duyên ta, khiến cho mẹ xa con, trẻ đại lia cha, duyên cảm sát thành ra tức tưởi. Ngọc đang cơn giận dữ, Thu nào rõ chơn tình, tiếp rằng: Có hai đôi lạ chi tôi mà Cô phải đứng nhìn, người bảo-sở không tình cũng ngại mà.

Ngọc vờ nghe Thu nói, lửa lòng như đang cháy gặp dầu, đáp rằng: Này cậu kia! Tôi nghĩ tôi lấy tiếng nhỏ nhẹ mà nói cùng cậu, khác nào như đòn khảy tay trâu, nước cười bấy nước xao dầu vớt.

Cậu cũng đừng biết cái phẩm giá của tôi cùng cái thù thiếp của tôi là con nhà trăm anh chớ, mà nay phải chịu tiếng chơn trời mặt biển sống dập gió dổi tiếm đến Sài Gòn này mà nào nương cho qua buổi. Tôi mà ra ở đôi ni, là cũng vì ai?

Ngọc vừa nói đến đây, thì Thu chặn tức ngan mà rằng: Xin lỗi cô, chớ nói quá lời, mà ra người khiếm nhã.

Trước khi cô muốn hỏi: có mà ra có đôi ni là cũng vì ai? thì tôi xin thuật hết ngọn nguồn, hầu để cho cô rõ ý.

Mà thôi! đang cơn bán lộ như vậy chẳng lẽ để cái tâm tình của tôi lộ mánh vậy tôi xin phân tác cùng cô rằng: có mà ra có đôi ni, ấy cũng vì tôi, mà nếu muốn cho thêm đích xác hơn thì tôi lại nói: vì lòng ghen ái.

(Sau sẽ tiếp theo)

Sửa ngạch Viên Quan

Nghe rằng có lời nghị sẽ ra để bớt lần chức Huyện, Phủ và Đốc-phủ-Sứ.

Vì nay có trường luật tại Hà Nội thì mấy ông học trường ấy khi có cấp bằng cao-đẳng sẽ được lãnh chức Thừa-biện (Commis Indigènes des Services civils) để thế vào ngạch Huyện v...v... sẽ khuyết.

Còn hai kỳ thi Huyện nữa mà thôi, là kỳ 1920 và 1921, về sau thời đức.

Cáo bạch

Bổn-quán xin nhắc cho chư vị nhớ rằng: Kể từ đây con có 10 centimes thì giá bán có 0\$02 nhưng mỗi cái thơ phải gán 2 con chỉ là 0\$04 như khi trước. Bởi có nhiều vị còn gửi thơ đến cho Bổn-Quán mà gán có 1 con có 10 thời, thơ ấy phải bị nhà thơ phạt.

Xin chư vị để ý.—

A. H. N. B.

Xe hơi «Peugeot» muôn bán

Có một cái xe hơi hiệu «Peugeot» 6 chỗ ngồi 12 mã lực kiểu *Torpédo*.

Các món đồ trong xe đều còn mới. Nếu ai muốn mua xin đến tại M. Trương-văn-Hạnh là người thương-mại tại Sadec mà thương nghị.

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là «TÂN-HAT-LONG» tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito Landi đèn Manchons xe máy, sửa máy đánh chữ, máy hát và máy hát, bó g cùng các thứ đồng hồ, vana vana. Lại cũng có bán: Manchons, Carburer và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng thì húng tôi cũng lãnh làm được; miêng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin để như vậy:
Nguyễn-văn-Chuộc
115,—Rue d'Adran
Saigon

An Phong

*Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH*

Kính trình cùng lục châu Quý khách đang rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm, bán ròng hàng tàu, những là vana xuyên lãnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen điện láng thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và bớt chàm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cẩm châu, hoa tư các, cũng xá lục soạn bậc thảo, lục: soạn thượng hải đến có đủ thứ, còn hàng bạc như, bằng the, lương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thơ đến, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi *contre remboursement*.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cẩn bạch

Lời rao

Thấy Lãnh-sự Trần-liêng-Phên, khi trước phòng quân sự ở tại đường Boulevard Delanone kế nhà hàng Hậu-Giang. Nay dọn phòng quân-sự về ở Hàng-Gia, trước Công-sở làng Tân-an, kế nhà máy xay gạo. Mấy ông thân chủ cùng mấy ông hữu việc chi, kiện thưa, muốn tiếm tới, xin mời đến đó, có tôi tiếp rước liền.

Trần-liêng-Phên
Kính cáo

Lời rao

Có người muốn bán một cái xe hơi hiệu «Oackland» còn mới tinh hảo.

Ai muốn mua xin do nơi Ông Kinh Lý, Lê-công-Thành ở Cánh-thơ.

Hà cảnh Lạc dit Bầy Khỏe

BIJOUTERIE—SOIERIE—MERCERIE
23, Rue Schroeder — Saigon.

Adresse téléphonique: 293

Tiệm bán đồ nữ trang đủ kiểu thật tốt và khéo. Có bán đồ các thứ hàng tây, hàng Nhật-bản, hàng bạc và hàng Annam.

Chư quý khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư quý vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam). Cũng phải lấy toa cho có bằng cứ để đăng khỏi sự cãi lầy về sau.

Chữ nhưn: Hà-cảnh-Lạc dit Bầy-Khỏe
Cẩn bạch

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
vàm CANTHO

PHÙNG-CHIỀU— chủ TIỆM

Kính cùng quý vị dựng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sấm và bè tiện bề ửa và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chủ tiệm này biết lẽ nghi của người
Annam nên tiếp rước quý vị vào trong
luôn luôn chủ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm cửa hiệu là Quảng-tài-
Lại, thì ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều biết đãi sĩ bạc nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ.— Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

Quý khách ở miếng Hậu-Giang

CANTHO—SOCTRANG—BACLIEU—
VINHLONG—TRAVINH—và SADEC

Muốn mua xe hơi hoặc đi chơi hoặc
đưa hành khách, mà khỏi lo bề chở
chuyên, không mất ngày giờ sở phí vận
vận; Hễ mua xong, trong giây lát đem
về đến nhà: Thì hãy đến Entrepôt de
Vinhlong của M. Nguyễn-thành-Điểm
có sẵn xe hơi mới hiệu «Buick»
máy—7 chỗ ngồi.

Kiểu xe mới 1920—máy êm lăm và
chạy mau nữa.

Giá rẻ hơn các nơi khác

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hàng vốn lập tại Cấn-thơ. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt
một đén là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cũng gửi hàng cho các xứ xa; ai
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.
Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

TIỆM

Trương-văn-Hành SADEC

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thấp mướn
đền khí đá (carbure) theo cuộc quan,
hòn, tan, tở, kỳ yên, Tân gia, hạ thọ,
khăn đen bằng nhiều tây và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vô
ruột xe máy hiệu Michelin, giầy hàm-ét
đủ cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gửi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gửi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hành.

Cần khải.

cordonnnerie — chapellerie — Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTEAUX ET MARBRE

NGUYỄN-CHÍ-HÒA

83 Rue Catinat—Saigon

Kính cùng QUI-VỊ dặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LAM
NÓN theo kiểu AU-CHÂU kim thời. GIẤY đóng bằng DA-TÂY hết, NÓN làm bằng
CÂY-MÓP thiết nhẹ, lớp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ đi
LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi
làm thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIẤY-HẠ DA
LÀNG và các thứ GUỐC BẮC-KỲ CHẠM-BÔNG VÀ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG. QUI-VỊ ở
xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rẻ
Xin chớ tôn chiều cổ cho việc buôn bán của ĐÓNG-BANG ta được thành lợi trong
lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời.

Annam trông răng

KÍNH CÁO

Kính tỏ cho quý khách lục châu dặng rõ:
Tôi có dọn một cái phòng trông răng
tại tiệm ĐẠI ĐỒNG THƯƠNG XÃ Cấn-thơ

Trông răng trắng, răng đen với
bịch răng vàng. Sửa răng và trám răng.
Xin quý vị dời gót ngọc đến tiệm ĐẠI-
ĐỒNG THƯƠNG XÃ đường Kinh-lập
Cấn-thơ, thì tôi hết lòng làm cho vừa ý
quý vị, và tôi lại tính giá rẻ hơn hết.

Như ông nào ở xa xin gửi thư hỏi giá
thì tôi trả lời lập tức.

Nay kính

NAM-TẤN-LỢI

Chez Đại-Đồng Thương-Xã
Rue Kinh-Lập—Cấn-thơ—

Tiệm Hòa-mỹ Caolanh

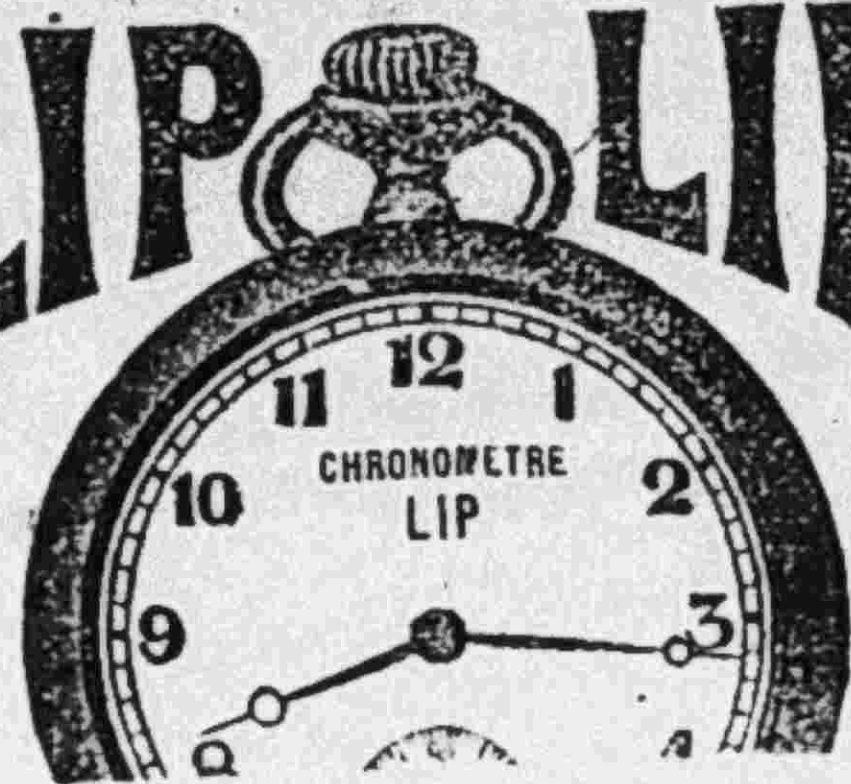
Bồn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu
hàng tây, hàng bắc, và hàng vương
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ
tập hoá, bán sỉ và bán lẻ bồn hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng tư-lựa gia công lựa cạnh
chỉ kỹ-lượng. Và rất dày công nhuộm
lắm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề
phai màu hầu như quý vị, muốn mua đi
bán lại, hoặc gia dụng xin gửi thư quyết
vào bồn hiệu sẽ lập tức gửi liền khi
hàng đến chất là dặng vui lòng quý-vị.
Hàng định gửi contre Remboursement
đem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Chủ nhơn Huỳnh-đắc-Nghĩa

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

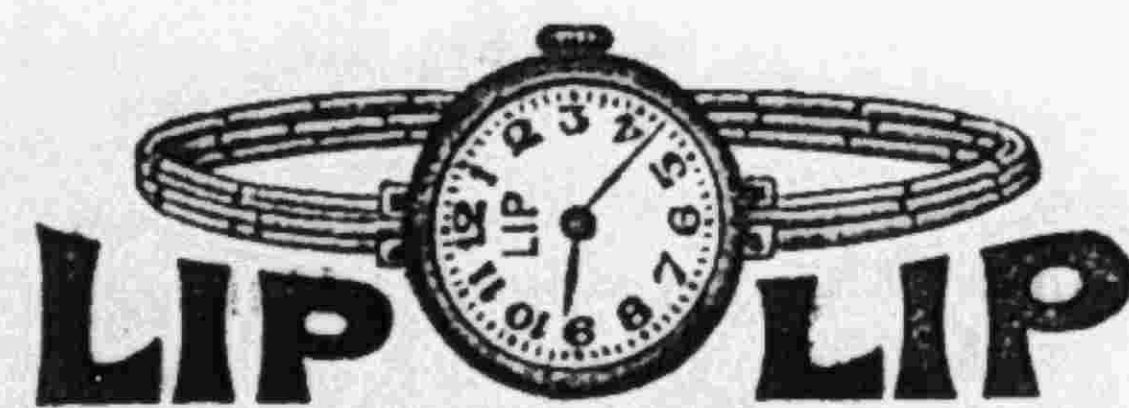
**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

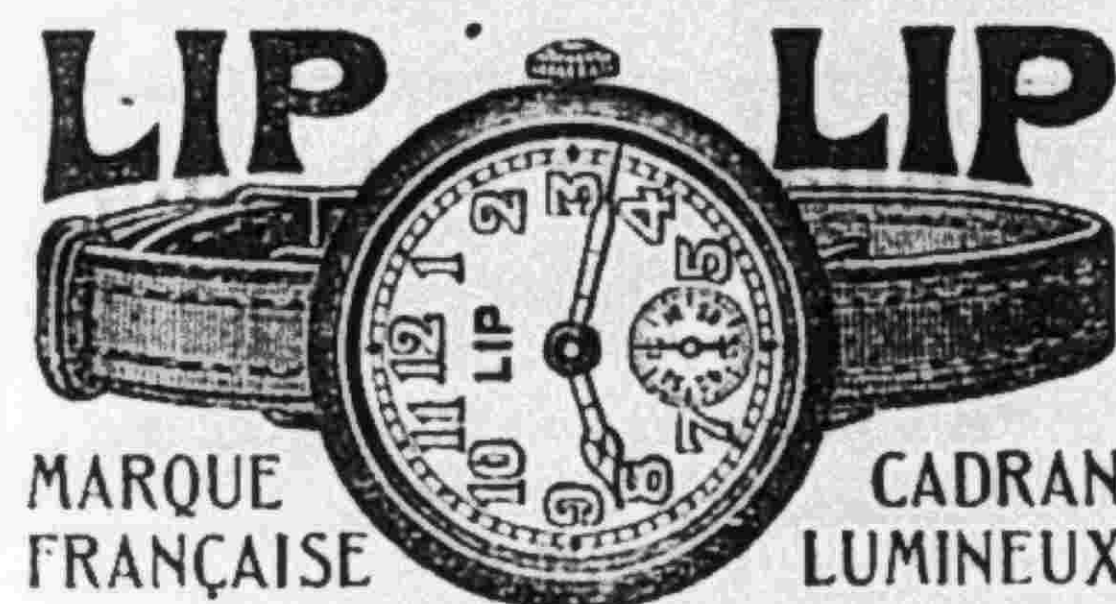
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
L'OUEST là hàng HẬU-GIANG
DƯƠNG HÀNG **Saigon, My-
tho, Cantho và Trà Vinh**

Tiệm khắc con dấu

VÀ MAU LẮM

LÀM THIẾT KẾ

Kính tổ cùng QUỚI-KHÁCH đang tới
Tiệm tôi khắc con DẤU-ĐONG, CAO-SU
đồ kiểu cũng có đồ phụ tùng theo chủ
con dấu và chạm bằng đồng và bằng
đá CAY-THẠCH để mở, vân vân, có bán
nón tây đủ thứ, bàn si và bàn vẽ. Giá rẻ
đồ tốt mà làm mau, QUỚI-KHÁCH
ai muốn dùng kiểu nào, xin tới cho
tôi dựng lấy CATALOGUE lựa mà
dùng thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý

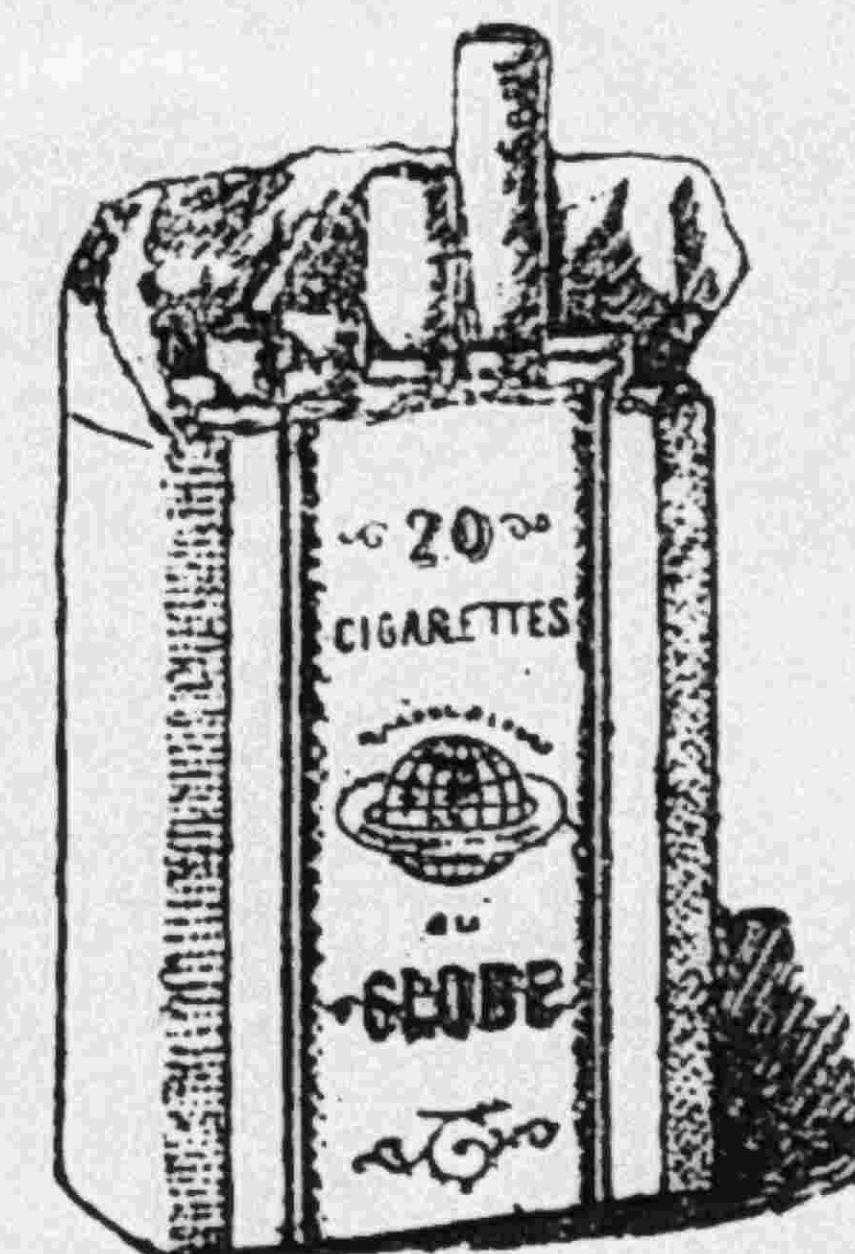
TRAN-DUY-BINH

Graveur

430, Rue Pellerin SAIGON.

Thuốc điều hiệu Globe

(TRAI ĐAT)

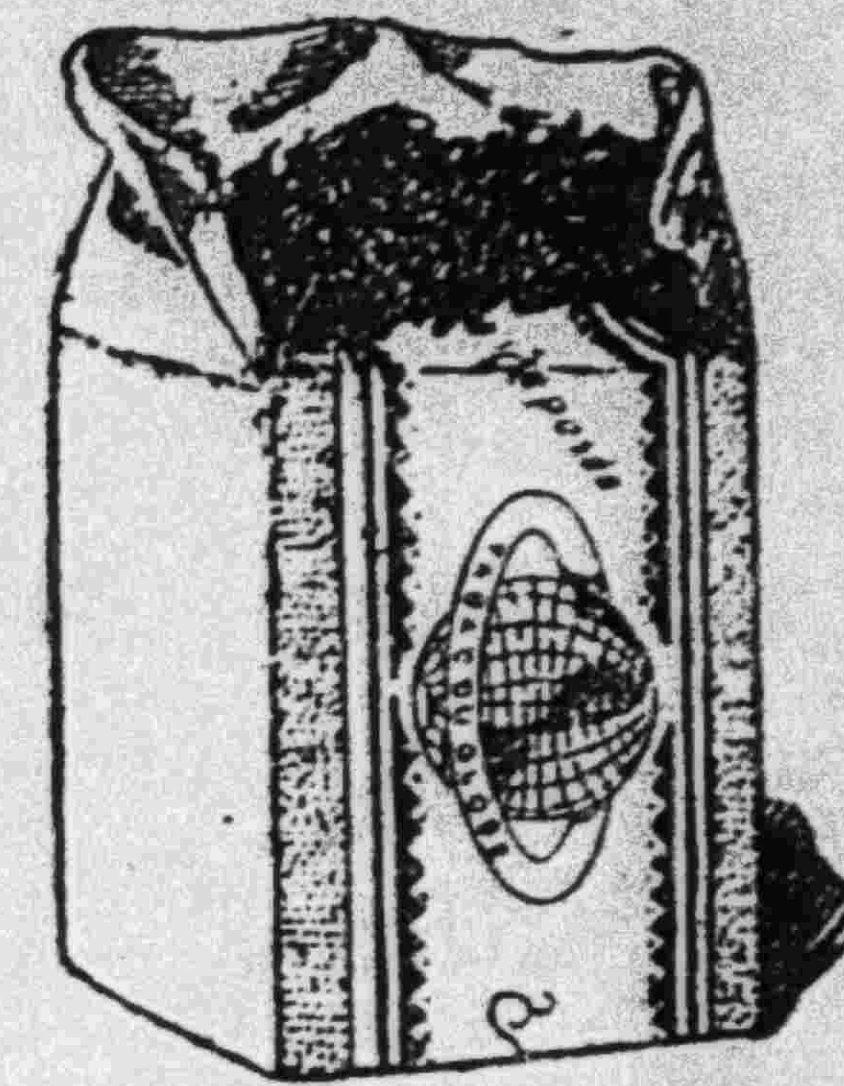
Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đã ngon, dễ dành lâu được
không mốc, không mốc.
Tại Hàng DENIS-FRÈRES có trữ bán

Thuốc gói hiệu Globe

(TRAI ĐAT)

Mấy tay thường dùng thuốc đều cho
thuốc Gà-lốp là được, khói thơm hút
không khó có

Một mình là... Denis-Frères có trữ
bán si mà thôi.

LOI RAO

Kính cùng họ-châu đang ở tại nhà
họ Hậu-Giang Cần-thơ, có bầu sách chữ
quốc-âm để giúp cho Hương-chữ có
quyển thì bạch như trước-tòa.

Sách này có 156 trang và có đủ kiểu
yết thì lời truyền tạo, của ông DƯƠNG-
VAN-MEN mới do.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tặng kèm..... 0.15

Xin viết thư đến nhà họ Hậu-Giang
Cần-thơ mà mua

Nhà may xay gạo

TRẦN THẠNH CẦN THƠ

Thầy may may và xay và trữ gạo
cơm, gạo và xay và trữ gạo xay ra có
đều và mịn và đẹp giá

Trên sân chùa chú vì nào muốn mua
thầy may may và xay và trữ gạo xay ra có
đều và mịn và đẹp giá

Décortin et de Cantho

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kể bên tiệm
đồng giấy hiệu TÂN-THANG ở đường
tòa Cánh-thơ.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều
lại 4 giờ ra một kỳ bánh mới nữa.

Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cánh-thơ tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi
hàng luôn luôn.

Vì quý ông, quý bà mua ăn thử
thì biết chứ không phải lời chuốt ngọt

Nay kính
Chan-Hưng-Thai

**Nhà hàng Hậu giang
tại Mỹtho**

KÍNH

Trình cùng đồng bang quý khách đáng
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Langsa chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tàu tuần, đã khai trương bán hàng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng càng ngày càng tấn phát, cũng
nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều,
lành, tuyển, nhuộm thiệt tốt, dù giấy,
dèn, xà-bong, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá-khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiện
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng hương ta công
lao lập ra. Mua một món chi giúp cho
Hàng, dầu nhỏ món bạc nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương nên cuộc
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

đương tốt cho người Nam ta, để cho
nhà em nường theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầuặng tranh chút lợi
quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-tấn-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bảy
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
để đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi
hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi
Nhà in Hậu giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 216 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xàng mới
vết lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước
nên tiện bề chớ lúa ruộng lắm, và như
muốn chớ lúa thặng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Váico cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sáng trong đất có mười
ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kể cận với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán.

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, thuê lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn giá.

Al muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt-trình An-
hà tại Cánh-thơ mà thương nghị, và đến
xem bản đồ thì hiểu rõ

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cánh-thơ) có lãnh
in đủ các kiểu Catalogue có hình (Cata-
gues illustrés) như đồ phụ tùng xe
máy, các thứ đèn - đồ dùng trong nhà
và đồ ăn bàn (vaisselles).

Bốn hiệu mới mua nhiều clichés tốt
Vậy chư quý vị muốn cần dùng
xin gửi thư thì bốn hiệu sẽ gửi hình
kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ
hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
Kính cáo

**Hãng
Trừ hàng hóa Vinhlong**

Vinhlong— (Cochinchine)

Lãnh bán đồ thổ sản Ngoại-quốc và lãnh
mua hàng hóa ngoại-quốc của người bốn xứ

Có bán sỉ và bán lẻ

Đồ tạp hóa—Rượu chát—Các thứ
rượu tây—Dầu thơm—Xà-bong—Nước
suối—Hàng hóa bên Langsa.

Xe máy—Đồ phụ tùng xe máy—Đồ
phụ tùng xe hơi

Hãng cũng lãnh mua giùm cho đồng
bang những hàng hóa ngoại quốc và lãnh
bán các hàng hóa thổ sản cho ngoại
quốc vậy.

Cách đánh giầy thép:

Entrepôt Vinhlong

Nguyễn-thành-Điêm

Chủ nhơn và Quản-lý
Kính đồn

Ghé nghĩ trọng ơn!

Tại chợ Traôn, thuộc hạt Cantho, có
2 cái tiệm ngủ của chèo và một cái của
tôi; mà tiệm tôi sạch sẽ hơn của chèo.

Nếu đồng bang đi lỡ đường ghé
nghỉ tiệm tôi, tôi hết sức trọng ơn.

Tiệm này để hiệu: NAM-BAC-AÍ.

Quản-lý: Lê-Mai,
Đồn thổ,

LOI RAO

Quảng-an-Thành

廣安成

Kính cùng lục-châu chư quân tử đáng
tương, bốn hiệu có trữ bán các thứ
rượu thuốc thượng hạng như: Hồ-cốt
một qua, rượu Bá-buê, rượu Biêm-biệt
rượu máu-bò. Rượu này bảo chế kỹ
càng sạch sẽ, nên uống bổ lắm; vì vậy
nên có nhiều kẻ bắt chước làm rượu giả.
Xin lục châu chư quân tử mỗi khi
mua thì nhìn trên nhãn phải có ba chữ
QUẢNG-AN-THÀNH thì rượu ấy là thiệt
tốt đó.

Quảng-an-Thành
Kính-cáo

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Du'ong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijoute-
rie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe
hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ
làm đủ thứ. Dầu-ếch-săng-Sên (essence
Shell) dầu nhớt để vô máy xe hơi (Huile
pour automobile) mỡ bôi để máy xe hơi
(graisses pour automobile) đá thấp đèn
xe hơi (carbure), vô ruột xe hơi hiệu,
tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à
air marques Michelin et américaine) xe
máy hiệu bờ-rô (bicyclettes marque Peu-
geot) và tôi có bán đôi mồi (écaillit) lược
chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame
giày tây, giày (annam) dầu thơm
áo thung mua bên tây lại (commandés
en France).

Như các ông và các bà muốn dùng
xin gửi thư đến tôi sẽ lập tức gửi (con-
tre remboursement) đến cho.

Nay kính
Trần-văn-Gông
Bijoutier Phnom-penh

HỒ'I DÔNG BANG

Trong xứ ta có lài d'c
một thứ rượu ngon l'au
kêu là **Rhum Stella**
l'au r'ong bang nước m'ia

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là t'ò
ý binh vực cái m'oi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuốc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS

Cantho (Cochinchine)

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG

Cantho, Saigon

Mytho
Travinh

Vậy m'oi lợi càng ngày về tay đông chương